

מהנעשה במל"מ

"בין פתחסטאן לחמא"סטאן":

הפלסטינים צופים ב'אביב הערבי' ברגשות מעורבים - לצד הגאווה גם הרבה דאגה

חברי 'מועדון חבצלת'

באותו ערב שבו התקבלה ההודעה הדרמאטית על ההחלטה שקבלה ממשלת ישראל לאשר את העסקה עם החמא"ס לשחרר את גלעד שליט תמורת שחרור 1027 אסירים פלסטיניים, התקיימה במל"מ (ב-11 באוקטובר 2011) הרצאתו של תא"ל (מיל') שלום הררי, אחד המומחים הבולטים לסוגיה הפלסטינית בקהילת המודיעין הישראלית. במוקד הרצאתו עמדה הצגה של תמונת המצב העדכנית בכל הנוגע להקשר הפלסטיני של הסכסוך

הערבי-ישראלי ברקע להתפתחויות המשמעותיות שחלו במרחב האזורי מאז ראשית 2011, שזכו לשם "האביב הערבי".

למרות הקושי לחזות באיזה גוונים ישתקפו תמונות עונות השנה החולפות במזרח התיכון, ברי כבר עתה כי יש להן השפעה אסטרטגית עמוקה על בטחונה הלאומי של ישראל והן מחייבות את היערכותה בהקשר למרחב האזורי בכלל וביחס לפלסטינים בפרט.

בשנים האחרונות סוקר הררי מידי שנה בפני חברי 'מועדון חבצלת' במל"מ את ההתפתחויות בזירה הפנים-פלסטינית: הרשות, החמא"ס, פנים חוץ, מילה על ערביי ישראל ומה שביניהם.

הפעם נושא ההרצאה היה בין 'מדינת פתחסטאן למדינת חמא"סטאן'.

הררי עסק הפעם בעיקר בנייתו התייחסות ההנהגה הפלסטינית להתפתחויות במרחב האזורי ולראייתה את הסיכונים שאלה מקפלים ביחס לעתיד.

לדברי הררי גם הנהגת הפת"ח ברשות וגם הנהגת החמא"ס בעזה צופים **המשך בעמוד 2**

דבר העורכת

"שגרת חירום" הוא מושג ישראלי

שאי אפשר לתרגם לשום שפה אחרת. מציאות חיינו רוויה בשטף אירועים הרי גורל, בלחצים מכול עבר, ובאי-ודאויות המתערבבים זה בזה. גם מהדורה זאת של "אגרת המידע" לא שונה מקודמותיה. גם היא נקראת כדיווח על צומת סואן שכולו חירום, צומת שאנשי הקהילה - ותיקים ופעילים גם יחד - אמורים להתבונן בו, לאבחן בו בין עיקר לטפל, ולגבש המלצות נכונות למנהיגינו.

הרצאתו של שלום הררי לחברי המל"מ התמודדה עם מורכבות הסיטואציה הפלסטינית על רקע 'האביב הערבי'. מערך היריבויות בין פלגי העם הפלסטיני והתמורה הניכרת בתרבות הפוליטית של המרחב הערבי כולו, ניתח הררי, מעצימים דאגות מצד אחד ופותרים אופציות מצד שני. ובתוך כך, הנה התממשה 'עסקת גלעד שליט' במסגרתה משוחררים 1027 מחבלים פלסטיניים, חלקם עם "דם על הידיים", חלקם חזרו לגדה ולעזה, וגם היא טורפת קלפים ומותרת שובל נוסף של סימני שאלה, ציפיות וחששות לגבי העתיד.

יום העיון על מלחמת המפרץ (1990 - 1991), שנערך על ידי המש"ב (המחלקה לשיתוף פעולה בינלאומי), מפנה את מבטינו לאחור. מה ניתן ללמוד מפרקי עבר בכל הנוגע לחידוד יכולות ההבחנה של המודיעין וכיצד ניתן לשלב מאמץ עם קהילות מודיעין ידידותיות?

ספרו של ראש המוסד לשעבר אלוף (דימ') צבי זמיר שפורסם לאחרונה שופך אור על פרקי עבר נוספים ורבים. גם ממנו ניתן ללמוד רבות. מבחינתנו, במרכז ניצבת פרשת מלחמת יום הכיפורים ועימה גם הלחץ המר. אל מול כל 'שגרת החירום' ותחלופותיהן ניצבים אנשי המודיעין ועושים כמיטב יכולתם לפענח את התמונה, להתריע ולהמליץ נכונה, אך מאמצים אלה, בעבר כן עתה, נידונו להיות תמיד מוצלחים רק בחלקם. ומה עוד חדש במל"מ? - החברים מוזמנים להתעדכן באופן שוטף באתר האינטרנט של המל"מ ובמשרדי העמותה לגבי פעילויות המתקיימות באתר ההנצחה, אירועים צפויים ונושאים נוספים בעלי עניין. בואו לבקר.

יש קפה ומאפה - www.intelligence.org.il

יוכי ארליך

צילום: יוכי ארליך

בהתפתחויות בדאגה רבה:

אבו מאזן והרשות הפלסטינית בגדה נמנים על מה שהררי מכנה "ציר המוסאוואמה" (המו"מ). למרות ההצלחות שהרשות זקפה לזכותה בהופעת אבו-מאזן באו"ם, בייצוב המצב הביטחוני-פנימי ובהצלחותיו של פיאד בבניית מוסדות שלטוניים בגדה (bottom up) ובפיתוח כלכלתה, הרשות סובלת מחולשה יסודית: הקיפאון המדיני מול ישראל נותר בעינו, תלותה של הרשות בסיוע מהמערב משמעותית עד כדי קיומה של סכנה שאם יפסק הרשות תקרוס, היציבות הפוליטית של הרשות והלגיטימציה של המשך שלטון אבו-מאזן ניצבים בפני אתגר המתעצם נוכח אי-הוודאות לגבי עתיד המשטרים הפרו-מערביים שנחלשו ונפילת משטר מבארכ במצרים. ובעין הסערה שיצר הצונאמי - מתייצבת ומתחזקת תורכיה כמעצמה אזורית. ניתן להעריך, כי ההתנגשות בינה לבין איראן בטווח הרחוק, יותר מאפשרית.

החמא"ס בעזה הנמנה על ציר המוקאוומה (ההתנגדות) נמצא במצב מסובך מאד נוכח היחלשות משטרו של בשאר בסוריה והפגיעה שחלה בדימוי 'הסרה השיעי', הכולל גם את איראן, לבנון/חזבאללה, עזה/חמא"ס. לכך יש להוסיף את הפגיעה המשמעותית בלגיטימציה של בשאר לאור הטבח במתנגדיו הסונים, סורים ופלסטינים כאחד, כמו גם הצורך לאתר מאחז מרכזי חדש לפעילות צמרת החמא"ס בארצות ערביות אחרות. עבור ח'אלד משעל וחבריו. אלה מצמצמים את מרחב הפעולה של החמא"ס ומחייבים אותו לנהל מדיניות פרגמטית ומושכלת יותר. יתרה מכך, העובדה שהחמא"ס נמנע מלקיים כנדרש בחירות לפרלמנט ולרשויות המקומיות (וכך גם אבו מאזן) חושפת אותו לביקורת פנימית ופוגעת בלגיטימציה שלו (שרעיה) ובמקור סמכותו מול הציבור הפלסטיני.

ומה בנוגע לפיוס הפנים - פלסטיני? הררי מעריך, כי בשלב זה לא חלה התקדמות ממשית בקידום הפיוס בין הרשות הפלסטינית בגדה לבין החמא"ס בעזה והסכם הפיוס ביניהם עד כה היה מצג שווא. זאת משום ההבדלים המשמעותיים בין המערכות הפועלות בשתי הישויות הללו ובגלל ניגוד האינטרסים המהותי ביניהן. לכך יש להוסיף את העובדה שהחמא"ס אינו מוכן לקבל את פיאד כראש "ממשלת הפיוס" משום שהוא רואה בו אחראי אישית לפגיעה אנושה בחמא"ס הפוליטי בגדה, לעקירת המנגנון הצבאי של החמא"ס מהגדה ולפירוק רוב יכולתו המבצעית. ברקע לאלה יש לראות את עניינה של הנהגת החמא"ס לבסס מחדש את מאחזיה בשטח של ירדן, כמנוף להחייאת מערך הדעווה בגדה, ובמצרים - כדי לאפשר נגישות קלה יותר אל המעברים לעזה ולחבור למגוון הכוחות האסלאמיים המתחזקים בקהיר. הררי סיכם את הרצאתו בהדגשת החשיבות של המשך תהליך התבססות הכלכלית והפוליטית של הרשות. אחד מפירותיה הבולטים הוא מניעת ביצוע פח"ע משטחה ומניעת גלישה לאינתיפאדה שלישית חרף התחזיות שהתריעו על התמוטטות השקט בספטמבר 2011. הררי ציין, כי אנחנו מצויים עדיין ב'מרחב ספטמבר' והסיכונים להתמוטטות השקט מול הפלסטינים עודם קיימים. אולם, האינטרס הישראלי מחייב לעשות כל שניתן כדי להמשיך את התיאום הביטחוני ולהבטיח את שמירת השקט והיציבות ברשות.

חוג ידידי המל"מ (חיד"ה) חידש את פעילותו לשנת תשע"ב

מימין: גד פרופר, אפרים הלוי, דוד צור וקובי אבן-עזרא

חוג ידידי המל"מ (חיד"ה) חידש את פעילותו לשנת תשע"ב בערב שהתקיים במל"מ ב-23 בספטמבר 2011 בריכזה של סא"ל (מיל) ניצה אלינוב. האירוע נערך בהשתתפות ידידי המל"מ, אישי ציבור בכירים מהבולטים במשק, ראשי קהילת המודיעין והנהלת המל"מ. הערב עמד בסימן חילופי משמרות בין ראש חיד"ה היוצא מר קובי אבן-עזרא לבין מחליפו התעשיין מר גד פרופר ראש חיד"ה הנכנס. יו"ר המל"מ מר אפרים הלוי הרצה בנושא: "ישראל במבוך של אשליות - מדיניות ואסטרטגיות - היש מוצא ומהו?" במסגרת הפעילות של חיד"ה לשנה הבאה הכוונה לבצע מגוון פעילויות מעניין וחוויתי. התוכנית השנתית לשנת תשע"ב כוללת סיורים ביחידות מיוחדות של קהילת המודיעין הישראלית ובתעשיות ביטחוניות המקיימות אוריינטציה לתחומי המודיעין, הצגת פרשיות מודיעיניות ומבצעיות ומפגשים באתר ההנצחה עם ראשי הקהילה ואישים מרכזיים מתחומי המודיעין והלוחמה בטרוור.

38 שנים למלחמת יום הכיפורים: מה למדנו עד היום?

חיילי צה"ל חוזרים מהשבי (מתוך אתר עמותת 'ערים בלילה')

במלאת 38 שנים למלחמת יום הכיפורים קיימו מספר גופים בצה"ל ובקהילת המודיעין אירועים לציון המלחמה ולקחיה. היחידה הטכנולוגית של מערך החוזי והמיפוי באמ"ן בראשות אל"מ ע' שילבה בטקס ההוקרה לחיילים מצטיינים שקיימה (ב-6 באוקטובר 2011) הרצאה של שבוי ממלחמת יום הכיפורים, ד"ר אל"מ (מיל), אז סגן, מיכאל זייפה (מיכי).

זייפה הוחזק בשבי המצרי בין ה-8 באוקטובר 1973 ל-19 בנובמבר 1973. בנפלו בשבי, היה שייך לחיל הרפואה ושירת כקצין קישור לאו"ם. ההרצאה הייתה מרתקת ומרגשת והיא כללה את סיפור הנפילה בשבי, ההתמודדות עם העינויים וההשפלות, הקשיים הפיזיים וההתמודדות הנפשית, מערכת היחסים עם הסוהרים המצריים, המעבר בין רגעי ייאוש לתקווה ורגע השחרור. זייפה משמש כיום עובד בכיר בחברת 'טבע' ובמקביל משמש כדובר עמותת 'ערים בלילה' (עמותת חיילי צה"ל שהיו בשבי האויב). להרחבה:

<http://www.erim-pow.co.il/article.php?id=30>

מחלקת יעוץ וחקיקה בפרקליטות הצבאית הראשית קיימה (ב-10 באוקטובר 2011) יום עיון בנושא מלחמת יום הכיפורים. ראש המוסד לשעבר, צבי זמיר, הרצה על ספרו החדש 'בעיניים פקוחות' שיצא לאור לאחרונה. דבריו יוחדו לסוגיית התנהלות אנף המודיעין בצה"ל ערב המלחמה ובמהלכה מהזווית האישית שלו, לסיפור סוכן המוסד המצרי אשרף מרואן שהעביר התרעה על המלחמה, כמו גם לביקורת על הדומיננטיות הניתנת לאמ"ן בהערכת המצב הלאומית.

זמיר התייחס לשאלות הרבות הקשורות להתנהלות המשפטית בישראל בנושאים אלה ומול מי ששימש ראש אמ"ן במלחמת יום הכיפורים אלי זעירא בנוגע לטענות לגבי אופן חשיפתו של אשרף מרואן והשלכותיה. הוא ציין, כי הוא מוטרד מכך שהמסד הישראלי הרשמי לא נקט צעד ברור בנושא. סא"ל גדעון מיטשניק, רע"ן היסטוריה ומורשת בחמ"ן בעבר וכיום רע"ן חקר הקרבות במחלקת היסטוריה בצה"ל הרצה באותו אירוע על המודיעין ביום הכיפורים מזווית אחרת: סיפוריהם של אנשי אמ"ן שהתריעו ב-1973 על המלחמה הקרבה ובאה. מיטשניק הביא את סיפוריהם של סימנטוב בנימין, חגי מן, יואל בן פורת (ז"ל) ואיש מודיעין השטח בני קאין (ז"ל). כמו כן, הוא הביא את סיפוריהם הייחודיים של הסייר האווירי האישי של הרמטכ"ל, יהודה שפר, ושל השבוי שקיבל צל"ש על עמידתו בשבי המצרי אבי וייס.

אשרף מרואן (ויקיפדיה)

מלחמת יום הכיפורים עומדת במוקד ביטאון המל"מ, מבט

מל"מ, שראה אור לאחרונה. ניתן לקרוא בגיליון על שלושה סיפורים אישיים של קציני מודיעין ש"היו שם", כתבה על הניסיונות להתריע (במוסד, בחיל הים, בפיקוד צפון ועוד) שנחסמו בצמרת אמ"ן ומאמרו של פרופסור אורי בר-יוסף הדן ב"סגירות קוגניטיבית", שמסבירה מדוע לדעתו לקחה קהילת המודיעין בכישלון המר בתולדותיה.

20 שנה למלחמת המפרץ: תרומתו הייחודית של שיתוף הפעולה הבינלאומי למודיעין

צילום: זורית זקס

ערב מורשת שקיימה (ב-4 באוקטובר 2011) מש"ב (המחלקה לשיתוף פעולה בינ"ל) באמ"ן יחד לציון 20 שנה למלחמת המפרץ. האירוע התקיים באתר ההנצחה לחללי קהילת המודיעין, המל"מ בגלילות במעמד ראש אמ"ן אלוף אביב כוכבי, קמנ"ר תא"ל אריאל קארו ומנכ"ל המל"מ תא"ל (מיל) דוד צור. דור ההווה של המחלקה התייצב בהרכב מלא לצד וותיקים, בהם רבים מראשיה בעבר. הוותיק מכולם היה איתן בר-עמי ששירת במחלקה עוד בימי כ-שם 9 (שמה המקורי כאשר הוקמה בראשית שנות ה-50).

בדברי הפתיחה הודה מפקד מש"ב, אל"מ ג', לוותיקים על עשייתם ועל תרומתם הרבה והדגיש את חשיבות ה"חיבור" בין הוותיקים לדור ההווה ואת הצורך ללמוד מניסיון העבר. גם בהמשך הערב צוינה מרכזיות תרומתם של אנשי המילואים הוותיקים ליחידה שהובלטה בהענקת

דרגה לאחד מאנשי המילואים הוותיקים והפעילים. בסרט שהוכן לאירוע תיארו רבים מנספחי המודיעין את שיתוף הפעולה עם מש"ב במסגרת עבודתם ושבו את תרומתה הרבה.

בלבו (המקצועי) של האירוע עמד הפעם פאנל בנושא חלקה של מחלקת קש"ח (שמה הקודם של המחלקה) במלחמת המפרץ הראשונה (1990-1991). השתתפו בפאנל נושאי תפקידים בכירים באותם ימים: ראש המחלקה - אל"מ (מיל) אריה שהנחה את הפאנל, אל"מ (מיל) רפי, רע"ן ר', סא"ל (מיל) אירית, רע"ן נספחים, ואל"מ (מיל) אלדד, עוזר נספח המודיעין בארה"ב. המשתתפים סקרו את מאפייני שיתוף הפעולה עם השירותים העמיתים, בעיקר מול השותף האמריקאי, לפני המלחמה ובמהלכה. זאת, בשעה שברקע התנהלה מלחמת מדינות הקואליציה נגד עיראק, וישראל נעתרה לבקשת ידידותיה שלא להגיב להתקפות הטק"ק של עיראק נגד ישראל.

המשתתפים הציגו בפני דור ההמשך גם את התובנות הכלליות שרכשו ביחס לשיתוף הפעולה עם השותפים הזרים. בדיון נטל חלק פעיל תא"ל (מיל) צבי, שסיפר על מערכת היחסים עם ארה"ב, השותף הבכיר. הוא שיתף את הנוכחים בכמה מהמהלכים שהתנהלו מאחורי הקלעים וחלק מספר "טיפים" בהקשר לחיזוק מערכות היחסים מול עמיתים.

ראש אמ"ן, אלוף אביב כוכבי ניצל את האירוע כדי לברך את אנשי המחלקה ולהודות להם על עשייה ותרומה משמעותית להבאת מודיעין בשיטות ייחודיות. יצוין כי נושא קידום המורשת ניצב כיום ביעדי העשייה של מש"ב תחת מפקדה נוכחי, אל"מ ג'. זהו אירוע המורשת השני המתקיים במחלקה בשנתיים האחרונות. כל הכבוד!

המל"מ מבקש לחזק יחידות נוספות באמ"ן ובצה"ל לקיים אירועים להנחלת מורשת המודיעין ומבטיח לסייע בכל דרך אפשרית.

נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש ומפקד כוחות ארה"ב במפרץ הפרסי, הגנרל גורמן שוורצקופ, עיראק, 1991

משפחה ישראלית בעת מלחמת המפרץ, 1991 (צילום: גיין פרסקו, ויקיפדיה)

חילופי משמרות בחטיבת ההפעלה באמ"ן

מימין: תא"ל הרצי הלוי, אלוף אביב כוכבי ותא"ל ליאור כרמלי

תת אלוף ליאור כרמלי מונה ב-11 באוקטובר 2011, לראש חטיבת ההפעלה באגף המודיעין. הטקס נערך בבסיס הקריה בראשות ראש אגף המודיעין, אלוף אביב כוכבי, ובכירים נוספים בחיל. תת אלוף כרמלי יחליף בתפקידו את תת אלוף הרצי הלוי, המסיים שנתיים בתפקידו כראש החטיבה ויכנס לתפקיד מפקד עוצבת הגליל בנובמבר 2011. חטיבת ההפעלה באגף המודיעין הוקמה כלקה ממלחמת לבנון השנייה ומשמשת גוף המטה המכווין והמתאם את הפעלת הכוח באמ"ן ומשימות איסוף המודיעין אל מול הגופים השונים בצה"ל ובקהילת המודיעין.

ראש אמ"ן אמר בטקס: "חטיבת ההפעלה הוקמה לפני זמן קצר יחסית והפכה לגוף דומיננטי, יעיל ומשפיע ובשנתיים האחרונות הגיעה החטיבה להישגים יוצאי דופן." ראש אמ"ן ביקש להודות לתא"ל הלוי ואמר: "הרצי, הבאת איתך לתפקיד תפיסה מבצעית משובחת, קבלת החלטות שקולה ועניינית, יכולת לראות את השלם ופרטיו גם יחד, ולקדם את החטיבה ואת אמ"ן קדימה".

ראש אמ"ן איחל הצלחה לתא"ל כרמלי ואמר כי "האתגרים הרבים העומדים בפנינו לאור המציאות המשתנה, מחייבים פיתוחים חדשים וחשיבה יצירתית, ואני משוכנע שתיקח את החטיבה למקומות חדשים".

תא"ל הלוי אמר בטקס כי "אגף מודיעין רלוונטי ומחובר יותר הוא תנאי הכרחי לביטחון המדינה. עשינו את מירב המאמצים על מנת להגביר את החיבור בין המערכים השונים בתוך אמ"ן לגופים השונים בצה"ל ובקהילת המודיעין. אני מבקש להודות לשותפים לעשייה, ומאחל לליאור הצלחה. הערכתי הרבה נתונה לחיילי ומפקדי חטיבת ההפעלה, הייתה לי הזכות לפקד עליהם והזכות להשפיע על ביטחון המדינה".

תא"ל כרמלי אמר בטקס כי "אני רואה בקבלת הפיקוד על חטיבת ההפעלה זכות ואתגר גדולים. אנו מצויים בעידן בו למודיעין תפקיד מרכזי בהשפעה על יכולות צה"ל להתמודד עם האתגרים שלפניו. מניסיוני כמה"ט חשתי מקרוב את הצורך במודיעין מסוג זה. אני מודע לאחריות הגדולה המוטלת על כתפיי ומבטיח שאעשה כל שביכולתי לעמוד באחריות זו". תא"ל ליאור כרמלי שירת במגוון תפקידים בחטיבת הצנחנים, בסיירת מטכ"ל ובאגף המודיעין והוא בעל תואר ראשון ושני בהנדסת אלקטרוניקה מאוניברסיטת תל אביב.

ש.מ. 2 מטפחת מורשת הסיגינט ב-8200

עמותת ש.מ. 2 ממשיכה בפעילותה להנחלת מורשת מערך הסיגינט ב-8200. במסגרת זאת יצוינו:

שילוב סרטי מו"ח בערכות ההדרכה של 8200 - הנהלת עמותת ש.מ. 2 ועדת התוכן וגורמים העוסקים בנושא מורשת ב-8200 מסייעים בימים אלה לקדם את יוזמתו של מפקד מו"ח לשלב את סרטי המורשת של העמותה שהופקו במו"ח בערכות ההדרכה של 8200.

הנחלת מורשת תחום הסיגינט במלחמת יום הכיפורים לסגל הסדיר - וותיקי היחידה

"בוגרי מלחמת 1973" משולבים בצוות התוכן השוקד על ההכנות לקראת פעילות מיוחדת שתתקיים בראשית נובמבר באחד

מבסיסי היחידה בנושא זה.

'סורגים' לקראת החורף - לאחרונה מתקיימים מגעים של ועד יוצאי 'מסרגה', הפועל במסגרת ש.מ. 2, עם גורמים בארה"ב הפועלים לקיים ביקור במוזיאון 'מסרגה' במל"מ של משלחת מארצם. הכוונה היא להפכם לידידי היחידה, בעקבות פניה מאיש 'מסרגה' המתגורר בארה"ב השותף שנים רבות לפעילות הוועד.

המאבק לשמירת גמלאות אנשי מערכת הביטחון

בית המשפט העליון הורה למדינה להשיב בתוך 45 יום לעתירה שהגישו גמלאי אנגמן ושובל (ב-22 בספטמבר 2011) בנושא המאבק לשמירת גמלאות אנשי מערכת הביטחון.

אגמון ושובל בפעילות תרבותית משותפת

הסרט הדוקומנטרי "פלטשקאס", העוקב אחרי 5 נשים רבגוניות בגילאי שבעים וחמש ומעלה בהנחיית הכוריאוגרפית גלית ליס, הוצג במסגרת הפעילות המשותפת לאגמון ושובל. לאחר הסרט המרגש התקיימה שיחה עם במאי הסרט עופר ינוב. הפעילות המשותפת תכלול בהמשך סדרה של הקרנת סרטי טרום בכורה אחת לחודש וכן סדרת הרצאות וסיור באזור הכנרת בנושא ראשית הנצרות והתפתחותה באזורנו.

ערב מורשת באגמון על ראשית המאבק בטרור חו"ל - התורה ויישומה

אגמון קיימה (ב-19 בספטמבר 2011) ערב מורשת בנושא "ראשית המאבק בטרור חו"ל בתקופת ראש המוסד צבי זמיר". השתתפו ראש המוסד תמיר פרדו, ראשי המוסד בעבר וראשי אגפים שהיו פעילים באותם הימים, ולהם עומדת זכות הראשונים בהנחת היסודות לבניית תורת עבודה ויישומה במהלך התקופה.

צביקה זמיר, ראש המוסד בשנים 1968-1974, ריגש את הקהל בחוויות האישיות שעבר במסגרת תפקידו ובעיקר במהלך פעולת הטרור כנגד הספורטאים הישראליים באולימפיאדת מינכן ב-1972.

כמו כן, השתתף מייק הררי שאפשר הצצה אל מאחורי הקלעים של מבצע 'אביב נעורים'. עוד נשאו דברים ראש המוסד לשעבר נחום אדמוני וראשי האגפים לשעבר שמוליק גורן, מיכאל כהנוב ואיציק ברזלי. האירוע לוה בסרטים מאותם הימים והשתתפו בו עשרות גמלאים ועמיתי אגמון, עובדי משרד וחניכי הקורסים הבכירים. האירוע הופק ע"י מחלקת תולדות בשיתוף עם אגמון.

חדש על המדף

צבי זמיר, בעיניים פקוחות

ראש המוסד מתריע: האם ישראל מקשיבה?

כנרת זמורה ביתן, 2011, 251 ע'.

צבי זרז'בסקי זמיר, בעבר ראש המוסד ואלוף בצה"ל מספר את סיפור חייו: מלידתו בלודג' פולין, עליית משפחתו לישראל בשנת 1925 בהיותו בן 9 חודשים, דרך ילדות בתל אביב ואחר כך שירות של כשלושה עשורים בהגנה על בטחון הישוב היהודי בארץ ישראל ובמדינת ישראל, בתחילה בפלמ"ח ואחר כך בצה"ל ובמוסד. רובו המכריע של הספר עוסק בתקופתו של זמיר כראש המוסד (1968 - 1974): אסון רצח הספורטאים הישראליים במינכן, ההתמודדות עם הלוחמה בטרור חו"ל, חילוף יהודים מארצות ערב, התנועה הכורדית, דרום סודאן ועוד.

מעל כל אלה זמיר מציג את הנרטיב שלו על המוסד, אמ"ן והמודיעין במלחמת יום הכיפורים. זמיר מתאר בספרו את גדול כישלונותיו של המודיעין הישראלי - ההפתעה של מלחמת אוקטובר 1973. למרות ההכנות והידיעות הרבות על מלחמה, כולל שורה של התרעות מדויקות שהעביר המוסד מפני מלחמה קרובה, אמ"ן המשיך לקבוע עד לרגע האחרון כי "הסבירות למלחמה נמוכה מאד". זמיר מציין את הכשלים המודיעיניים שהביאו לכך ואת עיוורונם של הקברניטים מקבלי ההחלטות. הוא מנתח את ההשלכות המסוכנות של מקומו הבלעדי של אמ"ן בגיבוש הערכת המצב הלאומית והצגתה בפני הקברניטים על בטחונה הלאומי של ישראל גם בימינו אלה.

בחלקו האחרון החשוב של הספר הוא מתריע על "הלקחים שלא יושמו". זמיר קובע כי היום שנים רבות לאחר המלחמה היא הוא מוצא שאבחנותיה של הועדה בנושא מודיעין, שבראשה הוא עמד לאחר פרסום מסקנות ועדת אגרנט (ועדת זמיר), ועיבודן לכלל המלצות אופרטיביות עדיין תקפות ומשוועות ליישום. בראשן - מתוך ארבע: פיצול האחריות להערכה לאומית בין גורמים שונים בקהילת המודיעין על פי תחומים ויכולות ייחודיות, וגיבוש תפקידו של יועץ ראש הממשלה לענייני מודיעין. חובה לקרוא!

רואים מל"מ

איגרת המידע של המל"מ מופצת אחת לחודש באינטרנט.

נשמח לקבל מכם התייחסויות, תגובות, בקשות ומשוב - היו חברים פעילים!

newsmlm@intelligence.org.il

שמרו על קשר - הצטרפו אלינו ומסרו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם!

תודה,

יוכי ארליך, עורכת "רואים מל"מ"

אתר הנצחה המרכז למורשת מודיעין

ת"ד 3555 רמת השרון 47143

טל' 03-5497019, פקס 03-5497731

בקרו באתר האינטרנט שלנו:

www.intelligence.org.il

תודותינו

לשמעון אביבי, ראש ועדת קרנות הנצחה במל"מ, לניצה אלינוב, רכזת חיד"ה, לשלום הררי, לזמירה לביא, לאפרים לפיד, לסא"ל גדעון מיטשניק, רע"ן חקר הקרבות במחלקת ההיסטוריה, ליענק'לה מן, אוצר מאגר תמונות מודיעיניות במל"מ, לשוניה פכט, מ.ש.מ.2, לנעם שפירא, מנכ"ל "אגמון" ולסרן שני שפירא דוברת חמ"ן על הסיוע בהכנת החומר ולכל האחרים שתרמו.

מלגות

מלגות קרן ענבר - תשע"ב 2012
לעידוד עבודות מחקר ומעשים ראויים לציון
בתחום חקר הטרור ודרכי ההתמודדות עמו

גובה כל מלגה עד 7,500 ש"ח
הבקשות יוגשו עד 20.1.2012

מלגת הקרן על שם דפנה ושלמה גל ז"ל

על עבודת מחקר אקדמית בנושאים:
 המלחמה המקוונת (סייבר) - שדה הקרב העתידי
 בניית יכולות הרתעה מול גופי טרור

גובה המלגה - 25,000 ש"ח
הבקשות יוגשו עד 31.12.2011

לפרטים יש לפנות למשרדי המל"מ

אירועים במל"מ*

שריינו ביומנכם

■ יום שני ה-31 באוקטובר 2011:

ערב עיון בנושא:

הקוד התפעולי של האסלאם הרדיקאלי*.

■ יום ראשון ה-6 בנובמבר 2011

השקת ספרו של יוסי חן

'האור בקצה היער'

■ יום רביעי ה-16 בנובמבר 2011:

הרצאה של אישיות בכירה על

מאפייני המצב בזירה

■ יום רביעי ה-23 בנובמבר 2011:

השקת ספרו של אלוף (מיל') אורי שגיא,

'היד שקפאה'

■ נדחה מועד הרצאתו של אל"מ (מיל') בני מיכלסון, בנושא

יהודים בקהילת המודיעין במדינות שונות, ליום רביעי, ה-11

בינואר 2012.

* פרטים נוספים על האירועים ניתן לקבל במשרדי המל"מ. האירועים מיועדים למחזמים ולחברי העמותה בלבד. ההשתתפות מותנית בהרשמה מראש ובהצגת תעודת חבר העמותה בכניסה לאולם.

